

Красимир Бачков

СИНИЯТ КОН

На Елка Няголова

Не четеш ли тези редове защото ти е скучно? И защото нямаш кураж да плеснеш живота зад врата и да му се изплезиш с усмивка? Не обичаш ли себе си? Не се ли мразиш поне? Вярваш ли в Нещо, човече?

Кой съм аз, че да те питам ли?

Кой си ти, че да не те питам?

Добре, добре! Нека да не спорим, а да видим какво можем да направим заедно!

Аз съм тоя, със Синия кон! И какво от това ли? Ами, че аз имам Син кон! А ти какво имаш, „Мерцедес“, „Ситроен“, „Трабант“?! Глупости! Това са вещи без душа, а ти си беден като щурец но не го разбираш! Твоята кола аз мога да я видя, да я пипна, дори да я покарам без усилие. Ти можеш ли да кажеш същото за мен? Можеш ли да яхнеш Синия ми кон? Не? Защото няма сини коне ли? Хайде, хайде! Няма да се лъжем я! Щом казвам, че имам, значи е така! Само че ти никога няма да го видиш, няма да го яхнеш и да препуснеш с него, докато не ми повярваш! О, ти не вярваш на измислици? Съжалявам те! Единственото истинско нещо край теб са измислиците! Когато разбереш и това, ще застанеш пред огледалото и ще си намигнеш! Ето пак питаш „Защо?“ Защото само щастливите хора си намигат сами в огледалото! Ясно?

Да, да! Ще разкажа за коня!

Аз също някога бях малък и също като теб вече съм забравил това, но помня тръпчивия вкус на вишните от съседския двор и нежното ухаение на лятната вечер, поръсена върху филията с лютеница, която винаги ядях вън, на улицата. Спомням си и първия път, когато при мен дойде Синият кон!

Родителите ми бяха скромни хора и работеха по цял ден, но от това, разбира се, не забогатяха. Аз се шляех от сутрин до вечер из голямата и интересна тогава улица. Играех си с децата на моята възраст, белех колената и лактите си и за едно лято не ми стигаха три чифта сандали. По него време стотинките бяха велико нещо, но рядко се намираха по пътя. Сега ги подритваме с пренебрежение, защото не можем да си купим нищо с тях, но тогава с пет стотинки в ръката заставах горд и висок почти колкото тезгяха на кварталната сладкарница, си купувах една вафла. Обикновена вафла „София“, толкова сладка и хрупкава, колкото едно простичко детско желание. Повярвайте, нямаше по-вкусен сладкиш на света от вафлата! Случваше се да намеря някоя монета на улицата и тогава бягах, колкото се може по-бързо, да не би да свършат вафлите, защото и това ставаше. Хората ядяха много вафли тогава и те бързо свършваха. Естествено родителите ми също купуваха разни лакомства

от сладкарницата, понякога ми даваха и стотинки, но друго си е честно намерената на улицата монета! Пет стотинки за една вафла и това ми беше достатъчно!

През един горещ следобед, прекаран върху дървото на старата зарзала в казармата, тръгнах да се прибирам в къщи. Джобовите на късите ми панталони бяха пълни с кисели не узрели плодове, но аз ги дъвчех упорито и правех сметка за колко зарзали бих получил една димка от другите деца. Имаше и такива които се страхуваха да се катерят по дърветата. Улицата ни се намираше до градската казарма, чийто двор бе ограден от бодлива тел, през която лесно се мушкахме, защото бяхме малки. Често ходехме в този двор с парче конец, на края на което слагехме топче черна смола, Пускахме топчето в някоя от безбройните дупки по земята и почти винаги вадехме големи мъхнати паяци, залепнали за смолата. Затваряхме ги в празни кибритени кутийки и после ги освобождавахме по двойки. Паяците винаги се вчепкваха и започваха да се бият, а ние викахме в подкрепа на собствения паяк. Ставаше много весело!

Сега вървах бавно, защото бе ужасно горещо, а пред мен двама войника внимателно разтвориха бодливата тел и се провряха през нея. От джоба на единия изпадна монета и блесна на слънцето. Никой не я забеляза. Много често войниците се измъкваха така от казармата, за да си купуват цигари, вафли иди нещо за пиене. Години по-късно им направиха лавка на портала, но тогава я караха така. Понякога, щом ги хванеха и ги наказваха, защото нямаха право да напускат казармения двор, но те пак излизаха.

Очите ми залепнаха за монетата и аз веднага я вдигнах. Бяха двадесет стотинки, или цели четири вафли. Знаех, че храната на войниците никога не е достатъчна, виждал бях с каква загриженост си брояха стотинките и левчетата в сладкарницата, за да им стигнат за вафли и цигари, но аз намирах двадесет стотинки за пръв път. Какво трябваше да направя? Докато се чудех, войникът, от чийто джоб падна монетата, случайно се обърна и познах в него онзи войник, който се грижеше за хубавия кон в двора на казармата. Тоя кон имаше огромни топли очи, светложълта грива и ужасен синджир, вързан през двата му крака, за да не може да бяга. Често стоях и го гледах как пасе. Веднъж войникът бе ме качил на гърба на коня, без да го моля за това.

– Харесва ли ти? – запита той. – Подарявам ти го за пет минути!

Харесваше ми разбира се, а петте минути свършиха много бързо. Като ме свали, войникът каза, че най-красивото животно е конят.

– Ако толкова ти се иска – посъветва ме той, – измисли си един твой кон, но гледай да е различен от моя, за да не ги бъркаме! После го яхай и обикалай света с него? Ще видиш колко хубаво е да си имаш кон!

Тогава не проумях, как може човек да има измислен кон, с който да препуска, на воля. Сега гледах отдалечаващите се фигури на войниците и изведнъж моят кон се появи пред мен! Познах го веднага, защото беше син, за да се различава от другите. Разбрах защо е дошъл и го ягнах на момента. Ди-и-й, конче! – извиках силно и той ме понесе към войниците. Когато ги настигнах, конят спря и аз протегнах ръката, в която държах намерената монета: – Батко, паднаха ти стотинките! Там, при оградата! Войниците се спогледаха мълчаливо, после й двамата като по команда извадиха по един тънък портфейл. Показаха ми снимки на техните деца, защото излезе, че и двамата били женени и някъде там далеч, по едно малко хлапе ги чакало и се учело да казва думата „Тати“, Погалиха ме по главата и пъхнаха по едно левче в шепата ми. Цели два лева! Докато проумея какво се е случило, те си заминаха. След това много често яхах синия си кон и препусках от оградата до сладкарницата и обратно, за да купувам разни неща на войниците. Те винаги ми оставяха стотинки за благодарност, но аз гордо показвах двата лева и заявявах, че си имам достатъчно. След това лято започнах първи клас, а в края на годината свидетелството ми беше отлично. На следващото лято оградиха казармата с висока циментова стена, която Синият кон не можеше да прескочи.

В гимназията имах много гаджета, които водех на кино, а после в парка, за да ги целувам. Успехът ми сред момичетата бе два пъти по-голям, от тоя в бележника. Често развяха дългия си перчем, ягнал велосипед и почти бях забравил за Синия кон. Веднъж видях три момичета да си купуват захарен памук и очите ми залепнаха за едното, точно както някога за монетата от двадесет стотинки. Такова, момиче не бях срещал до сега. Не знам с какво се различаваше от останалите, но желанието да се запозная с него, превърна велосипеда в стария ми приятел, Синият кон, и аз се понесох към тях възможно най-бързо. Момичето вървеше по средата между двете си приятелки и държеше памука в ръка. Минавайки край тях се протегнах и откъгнах бялата топка. Всичко стана почти мигновено и момичето дори не се усети. Стоеше с голямата пръчка в ръка и се пулеше учудено, а аз се смеех напред и хапвах от плячката. След няколко години запитах Синия кон, ще може ли да ни носи двамата с момичето, а той само се усмихна в знак на съгласие.

Такива са те Сините коне, не казват нищо, но всичко знаят и правят най-доброто за стопаните си!

Когато сам вече имах деца и им разказвах приказки за Синия кон, се случи нещо страшно! Хората се разделиха на групи и застанаха едни срещу други. Започнаха да се замерят с омраза, като деца със снежни топки. Лъжата и кражбата завладяха душите на много българи и те се превърнаха в „червен“, „син“, „зелен“ и не знам какъв още „електорат“. На ден умираха повече, отколкото се раждаха и тия, които оцеляваха, мразеха себе си и всичко, наоколо, защото това бе цената на новия живот. В стремежа си към свобода, получена от парите, големите забравиха, че са били деца и са вярвали в приказки, малките изведнъж съзряха и вместо да мечтаят за приключения, замечтаха за пари и евтина удоволствия, а земята пресъхна. Тая плодородна и китна земя, хранила стотици поколения, изведнъж посивя и се сбръчка като старческа длан, ослепя без реките и езерата си. Глад и болести натиснаха човеци и добитък, а безверието изрита лъва от националния ни герб и Стана символ на гилбелта на нацията.

Ужасно звучи, нали?

Ужасното е, че е истина!

През лятото, в което единственото нещо, с което можехме да се гордеем пред другите държави бе футболът, си позволих да заведа жена си и децата си за една седмица на море. Времето бе прекрасно и всяка вечер дълго се разхождахме из крайбрежните алеи на курорта. От всички туристи ние, българите, бяхме най-малко, а в скъпите ресторанти и увеселителни заведения се мяркахме почти само като обслужващ персонал. През последната вечер преди да си тръгнем, от една пейка пред нас стана млада двойка англичани и прегърнати щастливо потънаха в мрака. На облегалката на пейката остана да виси черната кожена чантичка на мъжа. Погледнах въпросително жена си и тъжната и усмивка ми каза повече от всякакъв отговор. Децата ми също бяха забелязали забравената вещ и малкият отиде и я взе. Отворихме я. Освен паспорта и документите на мъжа, вътре лежаха триста четиридесет и пет английски лири. Достатъчно пари, за да прекараме поне десет дни комфортно, като чужденци, на нашия си български курорт.

– Това са почти по сто лева, за всеки ден от годината! – тихо промълви дъщеря ми.

– И можем да си купим много сладоледи „Делта“! – допълни малкият с детска надежда. Аз ги изгледах сериозно и запитах: – Нали съм ви разказвал за Синия кон? Питайте него какво да направите! Децата се

спогледаха и въздъхнаха разочаровано. Синът ми взе чантичката, а дъщеря ми тръгна с него след англичаните. Тя учеше в езикова гимназия и знаеше как да се разбере с тях. След малко се върнаха с по една английска лира в ръцете. Мълчаха и не смееха да я сложат в джобовете си. Тогава Синият кон за пръв път ми прошепна нещо на ухото. Аз бързо извадих собствения си портфейл и от най-дълбоката преградка извадих ония две книжни левчета, които някога бях получил в подобна ситуация от войниците. Сега те бяха избелели, протъркани и почти без стойност, но аз гордо ги подарих на децата:

– Ако ги вземете, трябва да върнете лирите на англичаните!

– А не можем ли да запазим и левчето, и лирата? – изхитрува синът ми.

– Не! Или едното, или другото! Изберете сами!

– Ние върнахме толкова лири, че сега за една ли? – изсмя се дъщеря ми и без колебание взе едното левче.

– Моето е по-хубаво! – взе синът ми и другото. После хукнаха да гонят англичаните. Забавиха се доста, а като се върнаха искрено съжаляваха, че не са ги намерили.

– Какви ли физиономии щяха да направят, като им върнем жалкото подаяние? – чудеше се дъщеря ми и размахваше банкнотата небрежно.

– Физиономии на булдоци! Те нали са английски! – твърдо отвърна синът ми, чиито най-богати познания бяха предимно киноложки.

– Е, парите са си ваши, при това честно спечелени! – успокоих духовете аз. – Ако искате, ги похарчете, но знаете ли какво бих направил аз с тях?

Децата ме погледнаха въпросително. Взех двете банкноти от малкия и внимателно завих лева в лирата.

– Така се пази един лев! Нищо, че не можете да си купите и една вафла с него...

– Да, ама можем да си купим Син кон! – отвърна синът ми.

– Това вече съвсем почтено си го заслужихте! – нямаше как да не се съглася с него. И когато същата вечер децата ми както винаги си избраха най-малките и евтини шоколадчета от рецепцията на хотела, аз ги спрях решително. Отброих необходимите пари за връщането ни у дома на другия ден и по равно им разделих останалата сума.

– Сега, след като имате по едно левче за Синия кон, вече сте богати и можете да си купите от най-големите шоколади!

Децата се засмяха доволни, а по едно време синът ми застана пред мен и сериозно запита:

– Тате, защо да не пуснем Синия кон и на другите, дето са бедни? Така и те ще се радват и ще ядат големи шоколади като нас!

– Кой ти даде тази идея? Малкият хитро се усмихна, приближи и като сложи ръката си до ухото ми, прошепна тайнствено:

– Синият кон!

Може да не вярваш, но в този момент видях щастието! Видях блесналите от доброта очи на сина си и разбрах, че животът ми не е минал напразно. Имаше кой да яха Синия кон след мен и това ми стигаше!

А ти още ли не искаш да повярваш в измислиците?

Вярвай, моля те! Само те са ни останали!

Само те...

КРАЙ

© 1997 Красимир Бачков

Сканиране, разпознаване и редакция: Алекс Болдин, 2007

Публикация:

СИНИЯТ КОН, разкази, българска, първо издание

Красимир Бачков – автор, Елка Няголова – редактор, Станислав Филипов – художник

Рекламна къща „Пастел“ – предпечат. Печатница „Н. Здравков“. Издателство

„Звезди“.

ISBN: 954-9514-02-1

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/3108>]